

Arbetsmiljö vid skotning

Ett material för förare, entreprenörer
och uppdragsgivare

I kommande bilder
visas vanliga
arbetsituationer i
samband med
skotning av
skogsbränsle.

Till bilderna lyfts
frågeställningar för
att skapa bra
arbetsförhållanden.

FAKTA

- Skotare med lastdel kan anpassas till sortiment, t ex load-flex för stubbar och sidplåtar för GROT.
- Band på bakre boggien ger stabilitet och bättre framkomlighet.

Skotare

RÅD och TIPS att diskutera

- Kör mjukt och ställ in förarstolen.
- Vid behov används band även på främre boggie.
- Använd solfilm eller solgardiner för att undvika solinstrålning.
- Ha brandsläckare i skotaren.
- Ha första förband i hytten och telefon med dig.

I och urstigning

RISKER

- Halka
- Stuka fötter
- Överbelasta knän

Hur gör du för att:

- Se till att trappsteg och ledstång är funktionella?
- Hålla trappsteg rena från snö, is och jord?
- Gå i och ur kontrollerat, hålla i handtag och inte hoppa?

ATT TÄNKA PÅ

- Hur du sitter
- Hur du manövrerar
- Hur du ser
- Ljudnivå
- Luftkvalitet

Förarmiljö

Hur gör du för att:

- Ställa in stol och armstöd så det passar dig?
- Sitta horisontellt?
- Få avlastning för händer, armar och nacke?
- Minska risken att andas in damm?
- Undvika skymd sikt?
- Minska störande ljud?

Transport

RISKER

- Helkroppsvibrationer kan ge ländryggsbesvär och åksjuka, samt smärta i nacke och skuldror.
- Lutande terräng och ojämn ytstruktur leder till ansträngande arbetsställningar.

Hur gör du för att:

- Skapa en bra basväg?
- Anpassa körningen till markförhållandena?
- Sitta bekvämt och avslappnat för nacken?

Klicka på bilden för att se video

Lastning

FAKTA

- Det är skillnad att arbeta med GROT och stubb jämfört med rundvirke.
- GROT och stubb har större volym på lastbäraren.
- Risken för föroreningar är stor.

Vilka är dina erfarenheter?

Hur gör du för att:

- Få ett säkert lass med stor volym?
- Välja och använda lämplig lastbärare?
- Undvika föroreningar?
- Underlätta lastningsarbetet?

Klicka på bilden för att se video

Lossning

ATT TÄNKA PÅ

- Var du lägger GROT/stubbar.
- Hur du lägger GROT/stubbar.

TIPS

- Se upp för luftledningar.
- Undvik vältor i och runt vändplan.
- Planera vältans åtkomst för nästa led.
- Placera upplägg högt och öppet i terrängen.
- Se till att vältan har lämplig höjd och bredd.
- Återanvänd inte bortblåst papp.

Vilka är dina erfarenheter?

Planering av arbetsdagen

TIPS

- Ta regelbundna pauser och rör på dig.
- Ta matraster.
- Om du arbetar ensam – ha överenskommelse om regelbundna kontakter.
- Ha kontakt med övriga inblandade på objektet för att planera arbetet.

Vilka är dina erfarenheter?

Service och reparationer

TIPS

- Värm upp kroppen när du suttit still innan du påbörjar reparation.
- Använd manualer och servicebok.
- Använd dator och telefon för att få support vid reparationer.
- Använd handskar, samt hörselskydd och andningsskydd vid behov.
- Använd lämpliga verktyg.
- Använd stege vid behov.
- Ställ upp maskinen så det blir så säkert och lättåtkomligt som möjligt.
- Stäng av kraftkällor.
- Se till att ha bra arbetsställningar.
- Använd tryckluft med försiktighet.
- Var noggrann med rätt placering vid montering av t ex luftfilter.
- Var uppmärksam på olycksrisker.

Har du råkat ut för tillbud eller olycka?

Daglig tillsyn

FAKTA

- Städning av lastdel är ett riskmoment.
- Smörjning och oljebyte ska göras regelbundet.
- Montering av extra utrustning är riskfyllt.
- Driftstörningar och skadegörelse skapar oro och stress.

Hur gör du för att:

- Undvika inandning av damm?
- Inte halka, fastna och ramla vid förflyttning på skotaren?
- Skydda huden från oljor och skärskador?
- Undvika klämskador?

Vilka är dina erfarenheter?

Detta material har tagits fram av

Ing-Marie Andersson och Ann Hedlund vid
Högskolan Dalarna

i samarbete med

Bengt Karlsson och Jimi Högfeldt,
Sveaskog

